

Människornas rätta Characters är; att förringa det hwaröfwer de förundra sig, upleta fel hos den som de hysa wördnad före, och at hata det de icke kunna förakta.

Uti Spanien frågar man: är det en Grand af första rangen?
 Uti Tyskland: kan han gå in uti Capitlet? Uti Frankrike: är han wäl wid Häfvet? Uti Hålland: huru mycket Guld äger han? Uti England: hwad är det för en människa? hwad egenskaper äger han?
 Uti Sverige: är han i första Classen? Uti Turket: huru stor är dess Frustruga?

Wid Häfvet är mera höflighet, på Landet mera ömhet: där äro flera Cyflor, här flera göromål: där mera tilfällen, här mera tid: där förlorar man tiden, där döer man, här lefwer man.

Under tiden är et stort Samhälle, ja hela Folkslag styrde genom fjärde hand! Antonius styrde större delen af werlden; Cleopatra, Antonius; Dellius, Antonii förtrogne och Rival Cleopatra; och Cleopatras Kammar Fru, Dellius: följer man deuna tilbakagången, är möjligt det en Katt som är Favorite hos KammarFruen styrer hela werlden.

Man berättar at Hagiagus, för at ursäkta sin stränghet emot sina Undersätare, sade: det en hård och äfwen wäldsam regering är bättre än en swag och efterlåten, och at den stränga Regenten endast förödmärdar några enskilda Personer, då däremot en wärlig god Furste gör hela Folket skada. Justiniani Regering war på slutet mera tyrannisk än Neroners.

För at weta om Folket har friheten, bör man mindre se på Regerings-Form, än på Styrelsens wärkningar. Är Folket ej missnögt, utmattadt, utan i wälmåga, äger det frihet.

Alla Stånden i Francé Riket hade lika rättighet blifwa medlemmar uti den af Richelieu stiftade Academien. Södslen lyfte där wid sedan af egne

egne sinnets förmåner, och den måst lysande wärdighet tog sitt rum wid den enfaldiga privata witterhets förtjensten. Detta skedde icke uti den afsigt at Richelieu wille genom denna förening uphöja egenskaper och lärdom, som alltid pryda sitt ställe uti Historien och ej mindre göra sig berättigade til det almännas aktning; men för at låta dem förstå som hade denna jemförelsen nödig, at de stora kunna ej annat än hedra sig då de idka witterhet och älska wettenskaper, samt at snilla och smak hafwa inga Förfäder af nöden för at förewigas och blifwa stora, såsom äfwen de kunna umbära Efterkommande, och ändå wara obdeliga.

Ludwig den 14:de, denna Stora och Entwäldiga Monärquen; hwilken i et helt Tidewarw danat Europas öden, har åstundat se sitt namn i spetsen för Franska Witterhets Academien med et anseende som gaf Des medlemmar rättigheter, och ålade Herren för Sader, där Förstånd och Billighet gifwa Lagar, och där Styrelsens drifhjul är heder och kärlek; måste nödwändigt Insikter och Bokliga öfningar, som hafwa altid duglige seder i sitt sällskap, lämna wälgörande intryck så hos de lydande som befallande; och at uti et land hwarest Wisshets Gudinnorne hafwa Altare, är icke allenast hemvist för de tåcka egenskaper som uplifwa och förnjöja Samhället; men at det äfwen framafstrar wärkeliga rotfasta dygder, som göra Samhällets wärkeliga säkerhet och Lycka.

Stora Själur säga undertiden til deras affrätters fullbordan wisshaker utan at göra dem; låga Själur åter hafwa lättare för at säga, än at wärkställa dem.

Epigrame af Moviz.

Hur har dig Ullas mine betwett
 Hon är ju blek liksom en öddan —
 Jo! sådan älskog lösnar mödan
 Och bästa öl är alltid blekt.

N:o 76 utkommer den 23 Augusti.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skåcken,

N:o 76.

Stockholm den 23 Augusti 1782.

En Girigbuks Testamente *)

Just den är rik som intet fattas
(Det kunna blott de Rika få,)
Af sorg och bry han intet mattas
Hwad noddigt är, har han ändå
Hans skatt är inga stinna påsar
Han wördar ej en tung metall
För kistan är ej dubbla låsar
Och ändå blir ej Cassan all.

Mitt arck blef alt för torrt, om jag med den billiga ifwer som jag borde, skulle affkildra en girigbuk, en Harpagon, en niding. En hwar lär känna detta folkslaget ändå, sjelfwa jackan och peruquen säger mig egenskapen utaf Karlen, och jag behöfwer ej tala 2 ord med honom, förån han är röjd.

Olyckligt råkade jag för en tid sedan at blifwa kallad af en sådan Gubbe som drogs med döden, han wille at jag skulle hjelpa honom uprätta sitt Inventarium. Wi började på gångkläderna, och han wille sjelf sätta värde på sina ägodelar, så wida han trodde sig bäst weta hwad de kostade i inköp. Här kom en Sammal Klädning

*) Insändt.

ning fram, som jag tror varit 3 gånger wänd för än han gjordes til Nationel, med 24 tungor på hwardera axeln och små runda torn til knappar, för öfrigt helt spräcklig, öfvertygat skulle wara rödt, fodret svart, ändrena bruna, knapparna gröna, med et ord den war i alt efter 1778 års model, utom det at längden på klädningen war efter Fransyska Moder, klädet war Engelskt sade Gubben, och då en Wårderingsman wid Assistance Contoret hade inbillat honom at han åtminstone kunde få låna 16 R . på den, påstod han sannolikt nog at wårdet borde wara 15 Riksdaler — Sedan framtogs et violött Schärp af halssiden, men med lärft i ryggen, försedd med en stor cocard med canfas uti samt silkesfransar och 19 stråpårlor, til samma articel hörde äfwen sko och knårosor som woro något urblekta och nerspilda i synnerhet de första, detta wågdes, calculerades, och efter noga besinnande opsattes til 4 R:dr 2 R .

Nu som wi allenast wid dessa 2:ne poster hade tillbrackt en hel timma, och sjukdomen mattade Gubben, wille han göra oppskåf med det andra. Natten derpå blef så plågsam at han andra morgonen skulle göra disposition eller testamente, med sin egendom.

Men här skulle man sedt ett förtwiflat ansicte, Gubben såg ut som hade han redan varit död några år. En af närmaste arswingarna skulle skrifwa Testamentet, men Gubben wille sjelf diktara. — Jag war så glad när jag seet se detta sköna Manuscriptet, at jag i glädje lofwade meddela det mina Läsare. Det war just så här:

„Allthenstund och thesfbre, at jag som är kommen till en tåm-
 „meligen hög ålder, ty jag är snart 81 år gammal (NB Gubben
 „gjorde sig yngre än han war) och nu nog sjuklig, så at om det är
 „Guds willja, måste jag som alla andra wånta döden och at kom-
 „ma till mina Fäders Graf. Allthenstund och thesfbre, at det är
 „nödigt hushålla och beställa förut om sina ägodelars och lilla för-
 „råds förwåltning efter döden, ty och emedan hastwer jag med sundt
 „begrep och wålbetäncksamueligen gjort denna disposition uppå min
 „förmodeligen sista sotesång, likwål, så framt (som jag ännu hop-
 „pas) at den Store och allrådande Guden skulle behaga förlånga
 „min

„min lifstid, wårder detta Testamente tills vidare utaf noll och all-
„deles intet wårde eller kraft.

1:o „Skall min stora Bibel tillhöra Kyrckan, jag förklarar här-
„igenom på det kraftigaste at Prästen skall skrifa derutinnan at
„det skjedit till mitt namns äminness.

2:o „(Här bad Gubben at det första måtte läsas opp) skall
„min piga som wårdat mig så troget i min sjukdom, hafwa alla
„mina gamla skor och påckfor, samt 2:ne halftwa Caroliner, jag hop-
„pas at ingen af arfwingarna misunnar henne detta.

3:o „Säger jag, skall de fattiga hafwa den 6 Marc's plåten
„som står i fjällaren bak dörren (Gubben har suckat när han näm-
„de fjällaren).

4:o „Skall arfwingarna dela min öfriga egendom så emellan
„sig at något måtte bli qwar till mitt underhåld.

Här märckte den som skref, at Gubben började yra, han stre-
tade några minuter emot sin fiende, men döden slog honom et slag,
at han bleknade som en duk och dog som en strömming. Också blef
det Testamentet intet af. Men arfwingarna kunde utan saknad les-
wa efter hans willja, allenast den sjerde puncten blef litet ändrad.

Nu singo dessa i fjällaren fångslade Ducater och Caroliner lust,
de woro så möglade, at man knapt kände prägeln, ehuru pigan be-
rättat, at Gubben twättat dem hwar Nyårs afton.

Och du stackars skugga! huru har du icke spökat i världen?
hwarföre illfånades du för at bli rik? — jo, för at intet bry dig
om någon annan — också war din kammare din värld, ditt Guld
ditt lif, dina kistor din Kyrcka. Om jag skulle rista på din Graf-
sten, så blefwo runorna:

Här. Ligger. En. Hwars. Namn. Förtiges.

Zy. Han. Kjände. Ingen.

Och.

Kjändes. Af. Ingen.

nej, gå din wäg skugga! Kungens mynt är ej belåtit med sådane fångwack-
tare eller allmänna rörelsen med sådane drakar. När en torpare dör,
saknas han åtminstone innom sina fyra wäggar, men hwem wille ser.
ja en girigbuk som först i döden gör sina närmaste godt — Dö län-
ge

ge nog Du! som så länge varit död i samhället, lika roffägla för tjena intet at lefwa = = = Nå, nå, min goda Moralist! torde någon säga, Ni raisonnerar just så, som Ni skulle ingen ting åga sjelf, kanstje, om Ni droge lyckligt på banque eller wunne på Nummer-Lotteriet så torde Ni wara snål nog -- Kanstje Ni nåndes intet ge en olycklig (som deri wore måst olycklig at han nödgades tigga Er) et runstycke — Ja, ja, sådana opositioner måste man tåla ty ärfarenheten ger dem styrka. Jag wet sjelf at en ung Kjöpmän som nyss bbrjät handla, offererar Champagne win, då man hos de gamla Millionairerna knapt nog får en bit säcker i et halft qvarter Frankt — Om Girigheten följer med ågodelar eller åldern, det blir en fråga, jag tror bågge delarna, men ware huru det will, så är at wara girig det samma som at wara brottlig, hwilket om det behöfs, skall en annan gång bewisas.

Epigrame af Moviz.

Mollberg satt wid Bachi präß
Spelte kort och jämt stack öfwer
Alla lura digt på klöfwer
Men han slog ut hjärter åh.

Annonce.

Den efter titteln upriektiga och wälmenande Gratulation på Vers til Herr Borgmästaren Indebetou kan jag ej införa, mina Läsare äro granlaga, och den Anonyma Auktoren skulle ej wänta sig annat än hårda napptag af Critiquen, ty i stället at lyckönska den som wunnit befordran eller hålla sig wid ämnet, lyckönskar han Stockholms Borgerskap, och talar om 1756 års tjenstbetänkande, det är at förlora sig straxt, lik den som för några år skulle skrifwa Grafskrift öfwer en Mor, men i stället skref öfwer Son som lefde. Utgif.

N:o 77 utkommer den 26 Augusti.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

